

MAAELUMINISTEERIUM

LEADER/CLLD tulevikuarutelud

Maaeluministerium

Ühissätted 2020+ (CPR)

Ühissätete artiklid 25-28 Kogukonna juhitud kohalik areng

- Artikkel 25 Kogukonna juhitud kohalik areng
- erinevatest fondidest võidakse toetada kogukonna juhitud kohalik arengut;
- sätestatakse ka nõuded, millele kogukonna juhitud kohalik areng peab vastama (suunatud all-piirkondadele, juhivad kohalikud tegevusrühmad, seda viiakse ellu integreeritud strateegiatega, toetatakse võrgustike loomist);
- strateegiaid saab toetada mitmest fondist
- Artikkel 26 Kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegiad
- Artikkel 27 Kohalikud tegevusrühmad
- Artikkel 28 Fondide toetus kogukonna juhitud kohalikule arengule

ÜPP2020+ strateegiakava

ÜPP reformi protsess

ÜPP 2020+ eesmärgid

ÜLDEESMÄRGID

1. Toetada arukat, vastupidavat ja mitmekesist põllumajandussektorit, mis tagab toiduga kindlustatuse (majandus)
2. Edendada keskkonnahoidu ja kliimameetmeid ning panustada EL keskkonna- ja kliimaeesmärkidesse (keskkond)
3. Parandada maapiirkondade sotsiaalmajanduslikku olukorda (sotsiaalne)

PÕHIEESMÄRGID (majandus)

1. Toetada tootja elujõulisust tagavat sissetulekut ja vastupanuvõimet, et tagada toiduga kindlustatus
2. Suurendada konkurentsivõimet ja turule orienteeritust, sh. rohkem tähelepanu teadusuuringutele, tehnoloogiale ja digitaliseerimisele
3. Parandada tootja positsiooni väärtusahelas

PÕHIEESMÄRGID (keskkond)

1. Panustada kliimamuutuste leevendamisse ja nendega kohanemisse ning säästvasse energiasse
2. Edendada säästvat arengut ja loodusvarade (vesi, muld ja õhk) tõhusat majandamist
3. Panustada elurikkuse kaitsesse, edendada ökosüsteemi teenuseid, säilitada elupaiku ja maastikke

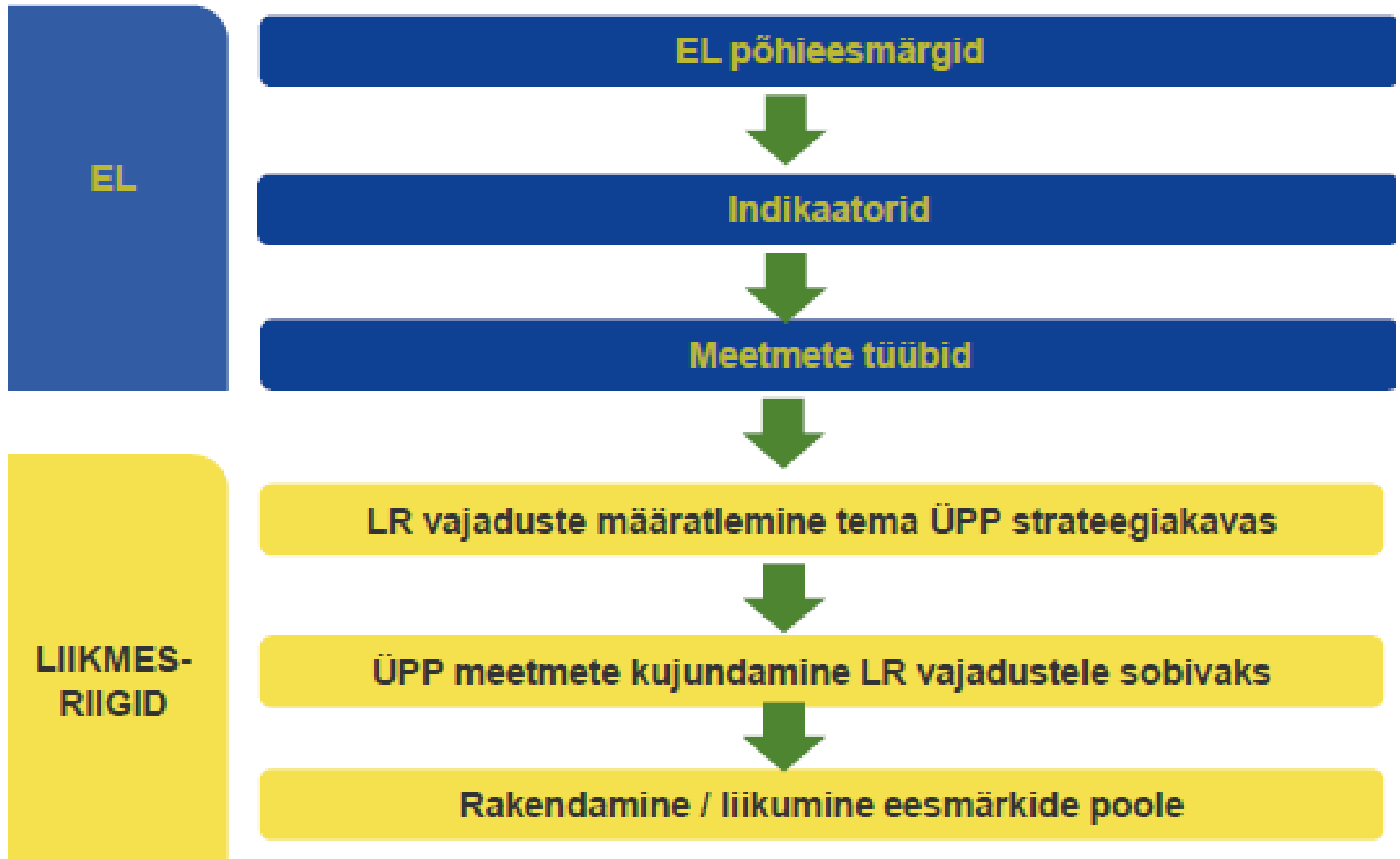
PÕHIEESMÄRGID (sotsiaalne)

1. Tuua noori tootjaid sektorisse ja soodustada ettevõtluse arengut maapiirkondades
2. Edendada tööhõivet, majanduskasvu, sotsiaalset kaasatust ja maapiirkondade arengut, sh. biomajandust ja säästvat metsamajandust
3. Vastata ühiskonna nõudlusele toidu ja tervise osas: ohutu, toitev ja säästev toit, toidu raiskamine, loomade heaolu

HORISONTAALSED EESMÄRGID

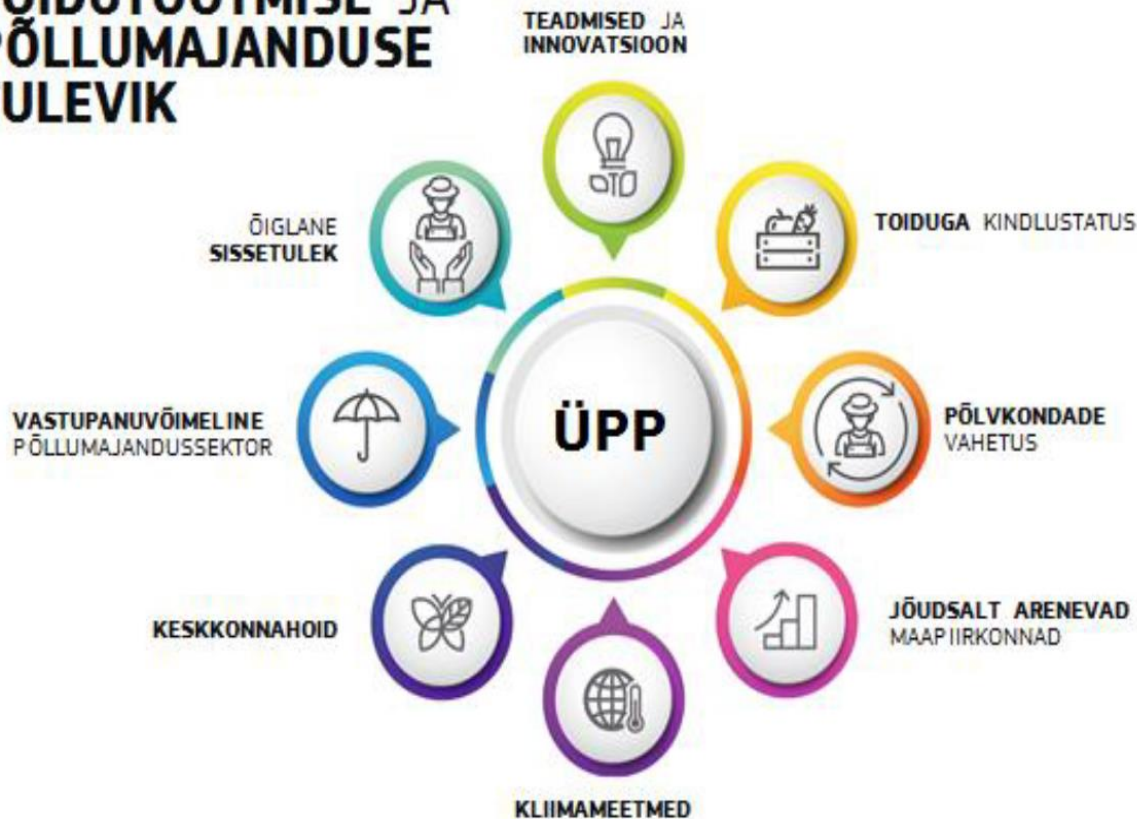
1. Jätkusuutlikkus (Parandada põllumajandustootmise, toidutootmise ja maapiirkondade jätkusuutlikku arengut)
2. Lihtsustamine (Tagada ÜPP lihtsustamine ja tõhusus)
3. Moderniseerimine (Toetada ja jagada teadmisi, uuendusi, digitaliseerumist põllumajanduses ja maapiirkondades ning julgustada nende kasutuselevõttu)

Uus rakendusmehhanism

ÜPP võtmeteemad ja sekkumised

TOIDUTOOTMISE JA PÕLLUMAJANDUSE TULEVIK

Otsetoetused

Sektoripõhised sekkumised (puu- ja köögivilja, mesindus, vein, humal, oliiviõli)

Keskkonna-, kliima- ja muud halduskohustused

Looduslikud ja muud pindalapõhised piirangud

Teatavatest kohustuslikest nõuetest tulenevad piirkondlikud ebasoodsad tegurid

Investeeringud

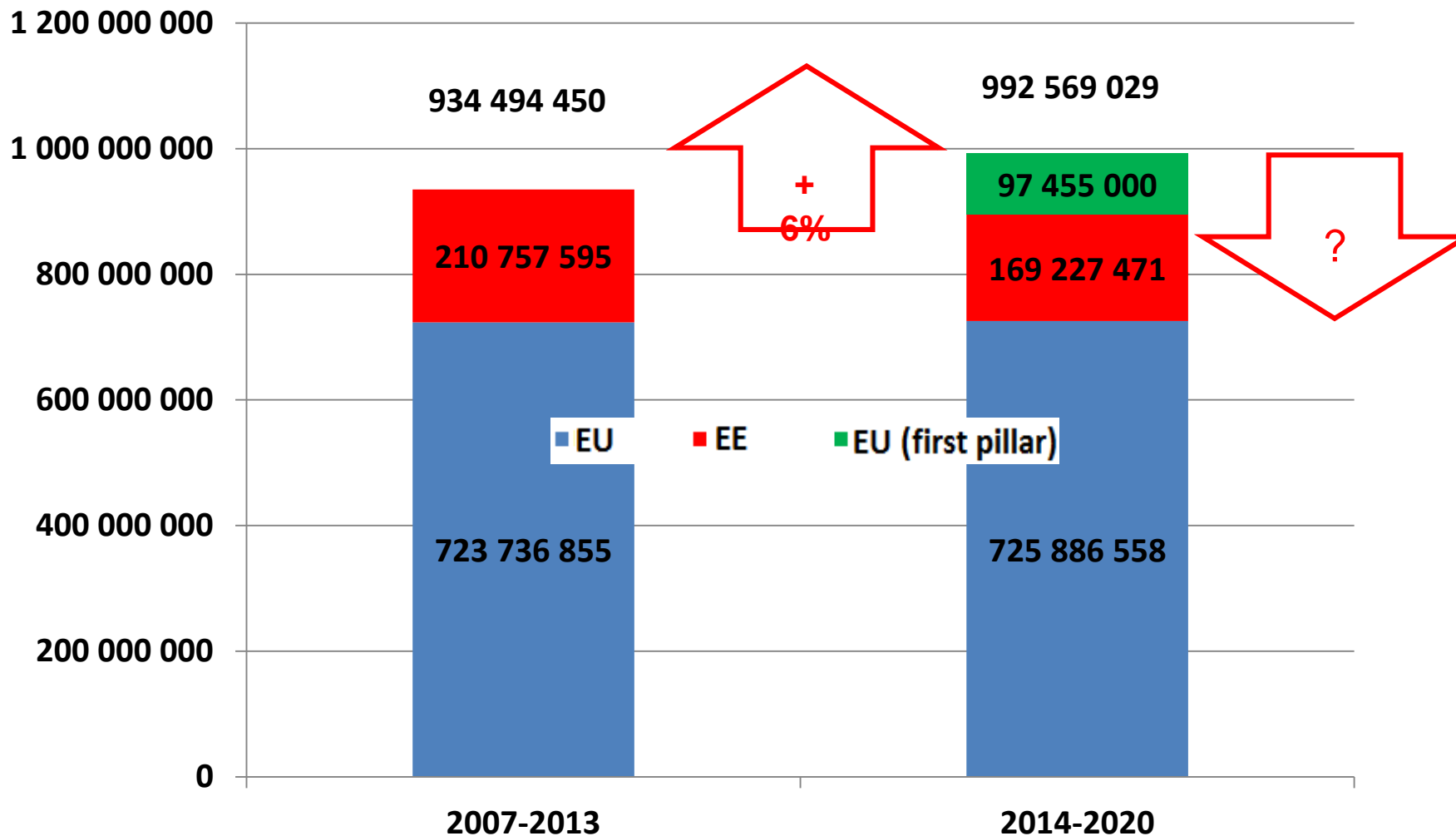
Noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamine ja põllumajandusettevõtluse stardiabi

Riskijuhtimismeetmed

Koostöö

Teadmiste vahetamine ja teave

MAK 2007–2013 ja 2014–2020 eelarvete võrdlus

Mis saab edasi – kõik veel oletuslik ja kujunemisjärgus

- võrreldes praeguse mitmeaastase finantsraamistikuga väheneb ettepaneku kohaselt ÜPP eelarve ~5% võrra;
- vähemalt 5% EAFRD koguosalusest ÜPP strateegiakavas tuleb ette näha LEADERi jaoks
- LEADERi puhul kõrgem EAFRD kaasrahastamise määr 80% (muidu 43%)

ÜPP strateegiakava uued EL alused:

- ÜPP strateegiakavade uus eelnõu on leitav siit:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:52018PC0392>

- Ühissätete (CPR) uus eelnõu on leitav siit (kogukonna juhitud kohalik areng art 25-28):

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/ALL/?uri=CELEX%3A52018PC0375>

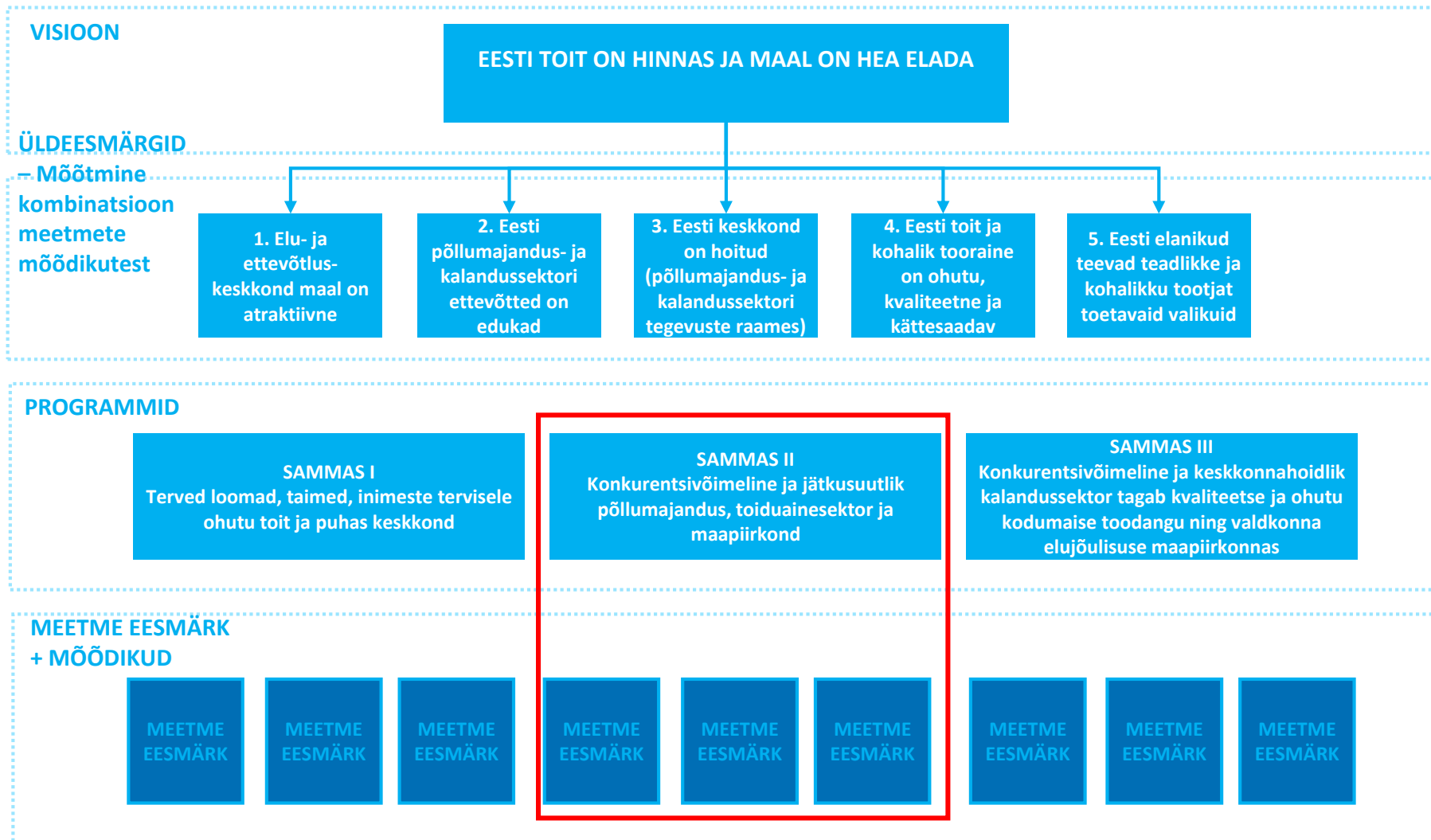
**Põllumajanduse ja
kalanduse valdkonna
arengukava aastani
2030**

Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava aastani 2030

- Maaeluministeerium on alustanud põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava koostamist **sihiga luua valdkondade ühtne strateegiline arengudokument** ning töötada välja selle rakendamiseks vajalikud programmid, meetmed ja tegevused.
- Arengukava koostamise eesmärk on aidata kaasa Eesti põllumajanduse, kalanduse, vesiviljeluse ja toidutööstuse arengule ja konkurentsivõime kasvule, **maa- ja rannapiirkondade tasakaalustatud arengule**, taimede ja loomade hea tervise hoidmisele, toiduohutuse tagamisele ning puhta keskkonna ja liigilise mitmekesisuse säilimisele.

Põllumajanduse ja kalanduse arengukava aastani 2030

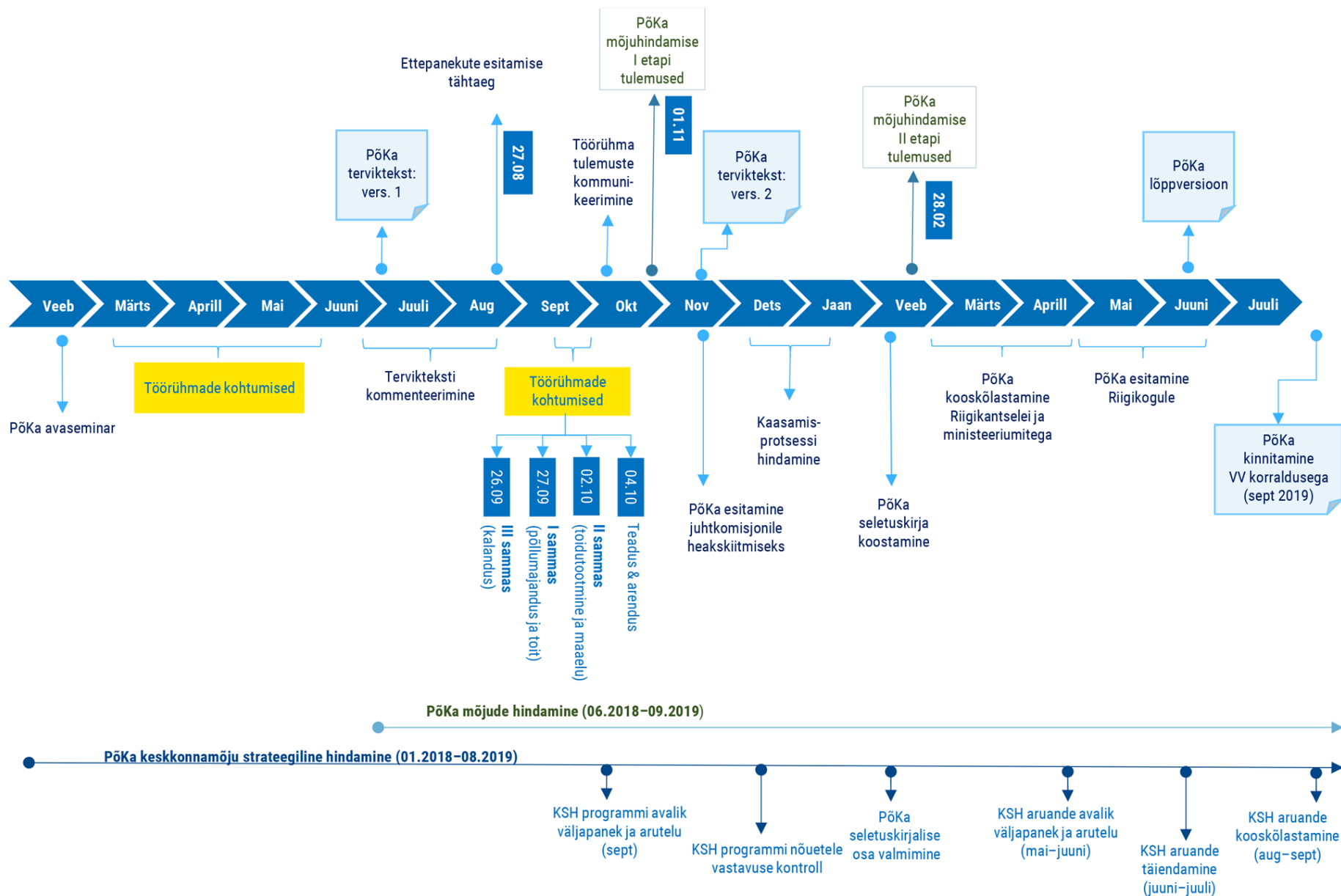
EESMÄRGIPUU

„Põllumajanduse ja kalanduse arengukava aastani 2030“ (PõKa): arengukava koostamise ajakava (seisuga 11. september 2018)

MAAELUMINISTEERIUM

Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava aastani 2030

LÄBIVAD TEEMAD

HARIDUS, TEADUS

EKSPORT

KESKKOND JA KLIIMA

REGIONAALARENG

INFOÜHISKOND

VÕRDESED VÕIMALUSED

RIIGIVALITSEMINE

I SAMMAS

Tark ja säästlik põllumajandus, ohutu toit

1.1
Põllumajanduskeskkond

1.2
Taimetervis, loomade tervis ja heaolu

1.3
Toiduohutus

1.4
Haridus, teadus, teadus-
siire ja innovatsioon

II SAMMAS

Kestlik toidutootmine ja maaelu

2.1
Kvaliteetsed sisendid põllumajanduses

2.2
Põllumajandussaaduste tootmine, väärindamine ja turustamine

2.3
Maa- ja ranna-
piirkonna areng

III SAMMAS

Kestlik kalandus

3.1
Kestlik kalandus

PõKa II samm: kestlik toidutootmine ja maaelu

- **Meede 2.1 Kvaliteetsed sisendid põllumajanduses** (põllumajandusmaa ja muld; maaparandus; taimne paljundusmaterjal ja sordiaretus; põllumajandusloomade tõuaretus ja geneetilised ressursid)
- **Meede 2.2 Põllumajandussaaduste tootmine, väärindamine ja turustamine** (põllumajandus- ja toiduainesektori areng; riskijuhtimine ja põllumajandusturgude volatiilsus; tarneaahela tasakaal -ühistegevus ja koostöö; ekspordivõimekus ja Eesti toidu kuvand)
- **Meede 2.3 Maa- ja rannapiirkonna areng** (elu- ja ettevõtluskeskkonna terviklik areng; maapiirkonda elama asumine ja noortele suunatud tegevuste edendamine; **kohalike kogukondade rolli tugevdamine**; maaelu kuvandi loomine ja maaeluga arvestamine; maaettevõtluse arendamine)

PõKa II samm: eesmärgid

Kvaliteetsed sisendid põllumajanduses

- Põllumajandusmaa võimaldab mitmekesist põllumajandustootmist
- Taimse paljundusmaterjali valik on mitmekesine, kvaliteetne ja tarbija nõudlust arvestav
- Tõuaretusega on tagatud Eesti oludesse sobivad tõud ja geneetiline mitmekesisus

Põllumajandussaaduste tootmine, väärimine ja turustamine

- Eesti põllumajandus- ja toiduainesektor on konkurentsivõimeline nii sise- kui ka välisurul
- Toidutarneahel on tasakaalus
- Tarbijad eelistavad ja tarbivad eestimaist toitu

Maa- ja rannapiirkonna areng

- Maapiirkonna elanikkond on aktiivne ja elujõuline
- Maapiirkonnas on elanikkonda toetav kasvava lisandväärtusega mitmekesine ettevõtlus

Maa- ja rannapiirkonna areng: arenguvajadused

Sotsiaalmajanduslik olukord

- Kolmandik inimestest, kolmandik ettevõtetest maapiirkonnas
- Maapiirkond pakub tööd viiendikule hõivatutest, teenindussektoris hõivatud 60%, tööstussektoris 30% ja primaarsektoris 10%
- Struktuursed probleemid – atraktiivsete töökohtade vähesus, oskuste nappus, tööjõupuudus
- Teenuste kehv kättesaadavus, tööturult lahkub vanuse tõttu rohkem inimesi, kui noori tööturule siseneb

Kohalikud kogukonnad

- Aktiivsed kohalikud kogukonnad
- 26 kohaliku tegevusgruppi, 8 kalanduse algatusrühma

Uued väärtusahelad ja võimalused

- Madal investeerimisvõime, piiratud juurdepääs kapitalile
- Biomajanduse potentsiaal realiseerimata – põllumajandus, kalandus, metsandus strateegilised sektorid potentsiaali realiseerimisel

Maa- ja rannapiirkonna areng: eesmärgid

**Maapiirkonna
elanikkond on
aktiivne ja
elujõuline**

- Maapiirkonnas elavate noorte vanuses 21-40 osatähtsus sama vanusegrupi noorte üldarvus säilib / kasvab
- Suhtelise vaesuse määr maapiirkonnas väheneb
- Maapiirkonna elanike vanuses 20-64 tööhõive määr säilib / kasvab

**Maapiirkonnas on
kasvava
lisandväärtusega
mitmekesine
ettevõtlus**

- Maapiirkonna SKP elaniku kohta kasvab
- Maapiirkonna ettevõtlusstruktuur püsib mitmekesine
- Maapiirkonnas töötavate inimeste arv ja osatähtsus koguhõives osalejates kasvab

Maa- ja rannapiirkonna areng: sekkumised

Elu- ja ettevõtluskeskkonna terviklik areng

- Atraktiivne elu- ja ettevõtluskeskkond, töökohad, tugev kogukond, teenuste kättesaadavus, turvalineelukeskkond, ettevõtlikkuse suurendamine
- Piirkonnaspetsiifilised programmid, taristu, digilahendused teenuste kättesaadavuse parandamiseks, arukas küla, maa- ja linnapiirkonna sidumine

Maapiirkonda elama asumine ja noortele suunatud tegevused

- Põlvkondade vahetus, töö- ja ümberõppevõimalused
- Noorte ettevõtlus- ja elutingimuste parandamine, teabe kättesaadavus maaelu võimalustest

Maa- ja rannapiirkonna areng: sekkumised (2)

Kohalike kogukondade rolli tugevdamine

- Küla- ja seltsimajade infrastruktuuri kasutamine teenuste osutamisel, kogukondade kaasamine
- Kohalikele kogukondadele suurem otsustusõigus erinevates poliitikates

Maaelu kuvand ja roll

- Era- ja avaliku sektori koostöö põllumajanduse ja maaelu võimaluste tutvustamisel
- Rural proofing*

Kuidas edasi PÕKAga?

- Tervikteksti uuendamine – novembri algus
- Tagasiside laekunud ettepanekutele – novembri algus
- Tervikteksti heakskiit juhtkomisjonis – detsember
- Ametlik kooskõlastamine – 2019 kevad
- VV heakskiit – 2019 sügis

Tänan kuulamast!